

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU tarafından Anayasanın 98'inci, Meclis İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygıyla arz ederim. 24.11.2023

Deniz YAVUZYILMAZ
Zonguldak Milletvekili

19 Kasım Pazar günü Zonguldak'ı etkileyen ağır hava koşullarında 1992 yılında inşa edilen, 88 metre uzunluğu ve 12 metre genişliği olan 'Kafkametler' isimli kuru yük Türk gemisi, Karadeniz Ereğli Limanının hemen önünde batmış, gemideki 12 denizcimiz ise ne yazık ki kurtarılamamıştır.

Yaşanan facianın ardından geminin yaşı, açık denizler için uygunluğu, gereken standartları karşılayıp karşılamadığı, sığındığı Limanın korunak yeterliliği, kurtarma ekiplerinin yardım çağrısına müdahale imkânlarının olup olmadığı ve bu durumdaki gemilerin sıkı denetimlerden geçirilmiş geçirilmediği konuları önemli sorular olarak karşımıza çıkmaktadır.

Diğer yandan dünyanın en saygın ve güvenilir haber ajanslarından biri olarak kabul edilen Reuters tarafından, 5 Ekim 2023 tarihinde, uluslararası kamuoyuna duyurulan bir haber son derece dikkat çekicidir.

Söz konusu haberde, Kafkametler gemisinin 5 Ekim tarihinde Karadeniz'de, Romanya açıklarında yüzer bir mayına çarptığı ve geminin karinasında, gemi dengesinin sağlanmasında önemli bir işlevi bulunan 'balast tankında' hasar oluştuğu söylenmektedir.

Aynı şekilde İngiliz deniz güvenlik şirketi Ambrey, geminin Romanya'daki Sulina'nın 11 deniz mili kuzeyinde, Sulina Kanalı girişine yakın bir deniz mayına çarptığını açıklamıştır. Şirket Kafkametler'de yaklaşık 09:20 UTC (GMT) civarında bir patlama yaşandığı bildirmiş, geminin hasarı değerlendirmek için bir süre demir attığını, 12:10'da ise yeniden yola çıktığını aktarmıştır. Ukraynalı bir hükümet kaynağı ise bölgede bir geminin mayına çarptığını doğrulamıştır.

Öte yandan İngiliz hükümeti 4 Ekim Çarşamba günü İngiliz istihbaratına dayanarak yaptığı açıklamada, Rusya'nın Ukrayna limanlarına yaklaşan sivil gemiler dahil olmak üzere deniz mayınlarını kullanabileceğini açıklamıştır.

Söz konusu açıklamanın ardından çeşitli deniz güvenlik şirketleri de 5 Ekim 2023 tarihinde "Rus donanması tarafından Ukrayna'nın tahıl ihracatını engellemek için yürütülen olası ek deniz mayını konuşlandırması konusunda müşterilerini bilgilendirmiştir" Bu uyarının yapıldığı gün Kafkametler gemisinin mayına çaptığı yönünde bilgilerin gelmesi bir diğer dikkat çekici husustur.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına bağlı bir kuruluş olan Denizcilik Genel Müdürlüğü ise olaydan bir gün sonra yani 6 Ekim 2023 tarihinde yapılan basın açıklamasında Türk gemisinin 15-20 metre yakınında bir patlama olduğunu patlamanın herhangi bir hasara yol açmadığı ve geminin seyrine devam edildiği bilgisi verse de açıklamasına dayanak olarak sadece Kafkametler'in işleticisi şirket ile kurulan teması gösterilmiştir.

Deniz analitiği sağlayıcısı MarineTraffic'in aracılığıyla tarafımızca yapılan incelemelerde ise Kafkametler'in olayın yaşandığı Perşembe günü saat 21.20 sularında, Ukrayna'nın Vylkove terminali yakınındaki Tuna kanalına demir attığını göstermektedir. Ayrıca yine tarafımızca edinilen bilgilerde, geminin 5 Ekim 2023 tarihinde hasar aldığını destekleyecek nitelikte bilgi, ve tespitler bulunmaktadır.

Böyle bir olay yaşandı ve geminin dengesinin sağlanmasında rol oynayan bir parça hasar aldıysa, kuşkusuz bu durum facianın yaşanmasında bir başka faktör olabilecektir. Bu nedenle söz konusu iddianın ivedilikle araştırılarak açıklığa kavuşturulması elzemdir.

Bu bağlamda;

1. Kafkametler gemisinin 5 Ekim 2023 tarihinde Karadeniz'de, Romanya açıklarında yüzer bir mayına çarptığı, geminin karinasında, gemi dengesinin sağlanmasında önemli bir işlevi bulunan 'balast tankında' veya başka bir noktasında hasar oluştuğu bilgisi doğru mudur? Bu konuda Bakanlığınızca yapılmış olan bir inceleme söz konusu mudur?
2. Kafkametler gemisinin dengesinin sağlanmasında önemli bir işlevi bulunan 'balast tankında' ve-veya karinasındaki herhangi bir noktada bir hasar oluşmuş ise bu hasar geminin 19 Kasım 2023 tarihindeki batışında etken olmuş mudur?
3. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına bağlı bir kuruluş olan Denizcilik Genel Müdürlüğünün 6 Ekim 2023 tarihinde yaptığı basın açıklamasında; "Kafkametler'in 15-20 metre yakınında bir patlama olduğu, patlamanın herhangi bir hasara yol açmadığı ve geminin seyrine devam edildiği" bilgisi teyit edilmiş midir? Bu konuda geminin işletmecisi şirketin beyanı dışında bir araştırma, inceleme yapılmış mıdır?
4. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına bağlı bir kuruluş olan Denizcilik Genel Müdürlüğü tarafından söz konusu haberlere ilişkin ilave bir denetim veyahut araştırma yapılmadan, sadece işletmeci şirketin açıklamaları esas alınarak; şirketin açıklamalarını teyit eder ve söz konusu haberleri yalanlar nitelikte basın açıklamasının yapılmasının nedeni nedir? 6 Ekim 2023 tarihli açıklama ile ne amaçlanmıştır? Denizcilik Genel Müdürlüğü gemide bir hasarın oluşmadığından nasıl emin olabilmıştır?

